

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1659/2022
22.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Звонко Марковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, МУП РС, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Крагујевцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2372/21 од 26.11.2021. године, у седници одржаној 22.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2372/21 од 26.11.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и потврђује пресуда Основног суда у Крагујевцу П 6935/21 од 13.07.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П 6935/21 од 13.07.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед умањења животне активности од 10% настале као последица неправилног и незаконитог рада тужене исплати износ од 350.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 13.07.2021. године, као дана пресуђења до коначне исплате у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да му на име материјалне штете због губитка зуба услед оштећења потпорног апарата зуба и протетске надокнаде на доњој и горњој вилици плати износ цене рада од 389.100,00 динара са законском затезном каматом почев од 13.07.2021. године као дана пресуђења до коначне исплате у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 136.500,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2372/21 од 26.11.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Крагујевцу П 6935/21 од 13.07.2021. године, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед умањења животне активности од 10% настале као последица неправилног и незаконитог рада тужене исплати износ од 350.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 13.07.2021. године, као дана пресуђења до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име материјалне штете због губитка зуба услед оштећења потпорног апарата зуба и протетске надокнаде на доњој и горњој вилици плати износ цене рада од 389.100,00 динара са законском затезном каматом почев од 13.07.2021. године, као дана пресуђења до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, под претњом извршења. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка плати износ од 45.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био притворен у периоду од 11.07.1995. до 12.07.1995. године од стране органа тужене. У том периоду су му службена лица туженог у полицијским просторијама нанела телесне повреде услед чега је код тужиоца наступила траума која је први пут дијагностикована као болест дијабетес melitus дана 18.05.2007. године, с тим што се наведено обољење код тужиоца јавило три месеца након штетног догађаја од 11.07.1995. године. Између догађаја од 11.07.1995. године и појаве симптома хипергликемије код тужиоца дана 11.10.1995. године, постоји узрочно-последична веза у смислу утицаја стреса и спољне средине на гликорегулацију, због чега је на инсулинској терапији од 2012. године и на дијететско-хигијенском режиму исхране од 2014. године. Последица дијабетес melitus је оштећење свих ткива и органа организма. Као последица полицијског притварања 1995. године код тужиоца је већ утврђено умањење животне активности од 95% правноснажним пресудама првостепеног суда а тужиоцу је по том основу досуђена накнада на име претрпљене нематеријалне штете, као и накнада на име материјалне штете. На контролном прегледу од стране интернисте од 2018. године, тужилац код кога је потпорни апарат зуба оштећен основном болешћу dg. diabetes melitus – dg. gingivitis cataralis, упућен је код стоматолога због санирања болести десни. У приватној стоматолошкој ординацији др ББ из ... обављен је стоматолошки преглед 13.11.2019. године и снимање зуба, након чега му је постављена дијагноза

Anadotio partialis gingivitis centralis и karies dentis. Предложена је терапија као и санација у горњој и доњој вилицы. Утврђена је цена коштања поменутих услуга. Код тужиоца постоји парадонтопатија микса, средњег степена које прогресивно оболење је настало као последица дијабетеса и оно утиче на губљење потпорног апарата зуба, а у крајњој фази наступа безубост – испадање зуба. Главни узрок постојећег стања је управо diabetes mellitus (шећерна болест) која је у прогресији погоршању. Лечење код интернисте није завршено и трајаће до краја живота под медикаментном терапијом. Иако се јавља редовно код лекара тужилац има прогресију основне болести и огледа се у хипергликемији, полинеуропатијама и гингивитису, због тога тужилац има крварење десних које је изазвано стресом. Шкргутање зубима код тужиоца је болест бруксизам и представља психијатријски проблем. Код тужиоца је због свега наведеног накнадно дошло до умањења животне активности од 10% које умањење раније није процењивано настало је као последица основног оболења које је тужилац задобио због трауматичног догађаја 1995. године, а према утврђењу првостепеног суда. То не улази у 95% умањења животне активности које је код тужиоца већ раније утврђено. Значи, код тужиоца постоји ново умањење животне активности од 10% као последица константног погоршања здравственог стања зубног апарата, јер тужилац то није санирао, будући да му за то недостају новчана средства.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је нашао да је тужбени захтев тужиоца основан. Полазећи од одредаба члана 154, члана 189. став 2, члана 195. став 1, члана 172. став 1. и члана 200. ЗОО првостепени суд налази да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због додатног умањења животне активности треба досудити као сатисфакцију износ од 350.000,00 динара, а у погледу материјалне штете износ од 389.100,00 динара што је утврђено на основу извештаја лекара у смислу колико би коштало санирање парадонтопатије микса и губљења потпорног апарата зуба. Тужиоцу по ранијим пресудама јесте досуђена накнада како нематеријалне тако и материјалне штете по овом основу. Међутим, у међувремену је дошло до прогресирања последице код тужиоца због раније постојећег и утврђеног узрока, па првостепени суд налази да по том основу тужилац има право на накнаду тражене штете коју је определио на напред назначене износе, налазећи да у ову накнаду штете не улази већ накнада штета која је раније досуђена због умањења животне активности од 95% и материјалне штете коју је тужилац у међувремену имао. Тужилац раније није боловао од наведених болести, иста није последица старења нити неких других узрока, већ изазвана штетним радњама од стране тужене по здравље и личност тужиоца, а и то се одразило на умањење његових општих животних активности.

Другостепени суд није прихватио овакву правну аргументацију првостепеног суда. Ово из разлога што другостепени суд налази да се у конкретном случају не ради о новој штети већ да се ради о прогресији основне болести diabetes mellitus. Стога се не може прихватити као правилан закључак првостепеног суда да је последица овог новоутврђеног умањења животне активности јер је умањење животне активности у томе што је задобијена болест прогресивног карактера. Пропадање потпорног апарата зуба, самих зуба и касније трајног губитка истих није са догађајем у вези који се догодио 1995. године, па стога тужилац нема ни право на накнаду нематеријалне штете. У погледу захтева за

накнаду материјалне штете другостепени суд налази да тужилац према утврђеном предрачуноу који је достављен од стране стоматолога није доказао да је дошло до умањења његове имовине јер тај издатак није за сада имао, па је његов захтев за накнаду материјалне штете неоснован.

По оцени Врховног касационог суда, оваква правна аргументација другостепеног суда није прихватљива. Ово из разлога што је у току поступка правилно утврђено да је новонастало умањење животне активности код тужиоца настало као директна последица повређивања које је исти задобио у току 1995. године и последица које су наступиле након тог повређивања. Тужиоцу јесте досуђена накнада како нематеријалне тако и материјалне штете и то за утврђено умањење опште животне активности од 95% у ранијем периоду и надокнађени су трошкови у вези материјалне штете. Међутим, у међувремену је дошло до погоршања здравственог стања које је у очигледној вези са повредама које је тужилац задобио 1995. године. Стога се не може прихватити став другостепеног суда да се овде не ради о новој штети већ о прогресији основне болести *diabetes melitus*. Тужилац је добио *diabetes melitus* као последицу повређивања и стреса који је преживео због хапшења и повређивања. Досуђивањем раније накнаде нематеријалне штете тужиоцу није елиминисано право да тражи и накнаду нематеријалне штете у случају погоршања здравственог стања због последице које је претрпео у току 2005. године повређивањем. Због погоршања здравственог стања, тужиоцу је додатно умањена животна активност. У оваквим случајевима не може се вршити сабирање процената везано за умањење животне активности већ се мора узети у обзир у чему се састоји умањење опште животне активности и које последице наступају за повређеног. Првостепени суд је правилно утврдио у чему се састоје последице прогресирања и умањења опште животне активности код тужиоца и сходно томе правилно је определио висину накнаде нематеријалне штете. Правилно је првостепени суд определио и висину материјалне штете јер чињеница да тужилац који није имао средстава да изврши санирање потпорних апарата зуба не значи да исти нема право на накнаду штете која је утврђена на основу спецификације коју је урадио стоматолог као лице од струке.

Имајући у виду напред изнето, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

С обзиром да тужилац није тражио трошкове ревизијског поступка то је одлука о трошковима ревизијског поступка изостала.

Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић